

ENTREVISTA | Víctor Esquerré Cap de muntatge del monument de Tortosa

‘Vaig aixecar el monument creient que era a tots els caiguts a la batalla’

A. CARALT

- Qui va construir el monument?

-L'empresa Hijo de Miguel Mateu, jo era el cap de muntatge de la secció d'estructures metàl·liques. Mateu havia estat el primer alcalde franquista de Barcelona, ambaixador d'Espanya a París, propietari d'Hispano Suïza, director de la Caixa de Pensions... un home amb molts negocis.

- Com recorda l'obra?

-Fou un encàrrec del governador civil, Rafael Fernández Martínez, fou obra de Saumells i la Diputació es va fer càrrec, en bona part, del finançament. Hi vam desplaçar tres operaris, era suficient. Al taller de Barcelona fabricàvem les estructures i eren traslladades a Tortosa. Allí es dipositaven a l'Escorxadó (avui Museu de Tortosa) i amb l'ajuda d'un equip de pontoners de Saragossa s'anava aixecant el monument, després de recreïxer la pilastra.

- Com es va construir?

-El nucli de les columnes són esquelets metàl·lics, cargolats i recoberts amb xapes de metall, col·locades per trams i lligades amb uns punts de soldadura. Amb un ternal vam elevar l'estàtua, sense uniforme, de bronze, que es va fondre a Valls i és buida per dins. I a sobre, la bola, de duralumini, i amb una bombeta de 1.000 watts a dins.

- Què simbolitzava?

-Al·l'encàrrec hi deia monument a la batalla de l'Ebre, i sempre vam creure que era un monu-

PERFIL | Víctor Esquerré és arquitecte tècnic, professor de tecnologia i dibuix jubilat. Fa 53 anys fou el cap de muntatge del polèmic monument de Tortosa i ara, als

seus 83 anys i resident a Cerdanyola, observa amb expectació la viva polèmica al voltant del controvertit símbol, que dis-sabte se sotmet a consulta popular.

El cap de muntatge del monument de Tortosa, Víctor Esquerré, aquesta setmana. FOTO: A. CARALT

ment a tots els morts a la batalla, sense distinció de bàndol.

- No era franquista?

-Quan l'estructura va estar enllestida, va arribar un encàrrec supletori fora de pressupost. El signava, crec, Joaquín Fabra, alcalde de Tortosa. Fou llavors quan vam haver d'incorporar, ens hi vàiem obligats, aquells 'xismes' franquistes: el 'Victor' de Franco i les insígnies a la pilastra. Ja no ho vam fabricar, només ho vam col·locar. El propi franquisme va reinterpretar el monument. Una visita ens ho va corroborar.

- Expliqui's...

-En dels últims cops que era a Tortosa, va venir a veure el monument un oficial d'alt rang, carregat de medalles. Va observar-lo amb tota aquella parafernàlia i en veu alta va dir: «Eso no es lo que quedamos, eso era por los muertos de la batalla del Ebro, sin distinción de bando». Va pujar al cotxe, emprenyat, i va marxar.

- Va assistir a la inauguració?

-No, estava fent un pont a Andorra i, francament, no em cridava l'atenció l'acte, no m'hi anava res.

-I ara com veu la polèmica?

-Sóc partidari de la reinauguració, treure tot allò afegit i mostrar-lo com era en un origen.

- Creu que té valor artístic?

-Per a mi és una obra d'art.

-I si es retira, com ho faria?

-Conec una empresa d'Andorra especialitzada. Han treballat en la construcció de telecadres i disposen d'helicòpters que podrien retirar el monument un cop tallat en làmines. També es podria desmuntar i tornar-lo a muntar en un altre indret.